

Název ŠVP: PRODAVAČ – SMÍŠENÉ ZBOŽÍ

Forma vzdělávání: denní

Počet hodin celkem: 3/97

Platnost od: 1. 9. 2017

Učební osnova předmětu

EKONOMIKA

Obor středního vzdělání s výučním listem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu	Žák získá základní odborné znalosti z ekonomiky, které mu umožní efektivní a hospodárné chování v budoucí profesi i v reálném životě. Získá základní informace o Živnostenském zákonu i Zákona o obchodních korporacích, naučí se orientovat se v dalších právních normách, které se týkají podnikání, pracovněprávních vztahů a daňové politiky. Je připravován na možnost samostatného podnikání v oboru, správně rozlišuje jednotlivé formy podnikání.
Charakteristika učiva	Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu <i>Ekonomické vzdělávání RVP 66-51-H/01 – prodavač</i> . V tématickém celku Základy tržní ekonomiky se žák seznámí se základními ekonomickými pojmy, s podmínkami pro vznik trhu, se zákony trhu a s fungováním tržního mechanismu. V tématickém celku Podnikání žák získá poznatky o podmínkách samostatného podnikání, zejména podle Živnostenského zákona a správně se orientuje v povinnostech podnikatele vůči státu. Obsah předmětu využívá poznatků i z obsahového okruhu společenskovedné vzdělávání RVP probírané v předmětu občanská nauka.
Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí	Výuka směřuje k tomu, aby žáci: - správně chápali a používali základní ekonomické pojmy - projeví zájem o podnikání v oboru - novými poznatky rozšiřovali odborné znalosti a dovednosti potřebné k vytvoření pozitivního vztahu k budoucímu povolání
Strategie výuky	Předmět se vyučuje ve druhém ročníku v rozsahu 33 hodiny, ve třetím ročníku v rozsahu 30 hodin. Výuka je zaměřena na teoretické poznatky doplněné konkrétními příklady. Používané metody výuky: - výklad - práce s odbornou literaturou, vyhledávání údajů a informací na internetu - beseda - samostatné i skupinové řešení zadaných úkolů
Kritéria hodnocení žáků	Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemného projevu. Sleduje se kultivovanost projevu, odborná správnost i schopnost aplikace vědomostí na konkrétní situace. Kritéria hodnocení vycházejí z Pravidel pro hodnocení vzdělávání žáků SŠ Rokycany.

<p>Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat</p>	<p>Klíčové kompetence: <i>Komunikativní kompetence</i> – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých životních i pracovních příležitostech. <i>Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám</i> – rozvíjet schopnosti žáků řešit problémy a optimálně využívat osobních i odborných předpokladů k uplatnění na trhu práce. Průřezová témata: <i>Člověk a svět práce</i> – správně se orientovat na trhu práce, vyhledat nabídky práce a reagovat na ně, určit specifika pracovního poměru ve svém oboru, orientovat se v pracovněprávních vztazích <i>Informační a komunikační technologie</i> – využívat výpočetní techniku ve výuce, vyhledávat na internetu informace týkající se ekonomiky a příslušných zákonů</p>
---	---

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Počet hodin: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák/žákyně - správně používá a aplikuje v praxi základní ekonomické pojmy</p>	<p>1. Základní ekonomické pojmy - Potřeby – pojem, členění - Uspokojování potřeb – statky a služby - Životní úroveň - Základní výrobní faktory, hospodářský proces</p>	<p>6</p>
<p>- na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky</p>	<p>2. Základy tržní ekonomiky - Trh, subjekty trhu, znaky trhu, členění trhu - Vztahy mezi nabídkou a poptávkou - Zboží a jeho vlastnosti, peníze - Cena v obchodních podnicích - Národní hospodářství – pojem, struktura NH, odvětví a sféry NH - Národohospodářské veličiny - Obchod – postavení obchodu v NH - vznik a vývoj obchodu - význam a funkce obchodu</p>	<p>12</p>
<p>- orientuje se v právních normách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - posoudí vhodné formy pro podnikání - popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu - vyhledá potřebné informace a dovede definovat základní povinnosti podnikatele vůči státu - rozlišuje výhody a nevýhody podnikání jednotlivců a společného podnikání</p>	<p>3. Podnikání - Charakteristika podnikání - Právní a organizační formy podnikání - Podnikatel – firma, jednání jménem podniku - Podnikání podle živnostenského zákona - podmínky podnikání - členění živností - živnostenské oprávnění - povinnosti živnostníka vůči státu - Podnikání podle Zákona o obchodních korporacích - obecná ustanovení</p>	<p>15</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí postup při zakládání živnosti - definuje založení a zrušení obchodní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - obchodní společnosti - družstva - státní podniky - podniky se zahraniční majetkovou účastí - ostatní podniky 	
--	--	--

3. ročník

Počet hodin: 64

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák/žákyně <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam majetku pro podnik - rozlišuje jednotlivé druhy majetku - vyjmenuje způsoby pořízení a ocenění majetku 	1. Majetek podniku <ul style="list-style-type: none"> - Majetek podniku – význam, členění - Dlouhodobý majetek podniku – členění, pořizování, oceňování, opotřebení a odepisování dlouhodobého majetku - Oběžný majetek – význam, členění, pořizování koloběh OM - Zásobování obchodního podniku – zásoby, normování zásob, zásobovací činnosti - Způsoby ovlivňování výše zásob 	10
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá informace o nabídkách zaměstnání a vzdělávání, správně postupuje při vyhledávání případného zaměstnavatele - uplatní znalosti o náležitostech pracovní smlouvy a při jednání se zaměstnavatelem o uzavření i skončení pracovního poměru - určí specifika pracovního poměru ve svém oboru - vysvětlí úlohu státu na trhu práce - orientuje se na trhu práce, zvolí správný postup při jednání s úřady práce - charakterizuje jednotlivé předpisy o odpovědnosti zaměstnance za škody - orientuje se v dohodě o hmotné odpovědnosti za škody - vyjmenuje druhy mezd - charakterizuje pohyblivé složky mzdy - orientuje se v problematice sociálního a zdravotního pojištění - řeší jednoduché výpočty mezd 	2. Pracovněprávní vztahy a odměňování zaměstnanců <ul style="list-style-type: none"> - Úvod do světa práce – nabídka a poptávka na trhu práce - Úloha státu na trhu práce - Nezaměstnanost, činnost úřadů práce, podpora v nezaměstnanosti - Kvalifikace pracovníků a způsoby jejího zvyšování, rekvalifikace - Povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - Organizace práce na pracovišti - Pracovněprávní vztahy <ul style="list-style-type: none"> - pracovní poměr – vznik, pracovní smlouva - způsoby skončení pracovního poměru - nároky z pracovního poměru - nemocenské a sociální zabezpečení - dohody o práci konané mimo pracovní poměr - Mzda, mzdová soustava, druhy mezd - Způsoby odměňování zaměstnanců - Pohyblivé složky mzdy - Zákonné srážky ze mzdy – zdravotní a sociální pojištění, daň ze mzdy 	18
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje důležitost hospodaření s majetkem podniku - rozlišuje pojem náklady a jejich druhy - vysvětlí možnosti a způsoby snižování nákladů v obchodním 	3. Hospodaření podniku <ul style="list-style-type: none"> - Náklady a jejich členění, příklady - Možnosti ovlivňování výše nákladů v obchodním podniku - Výnosy – členění, tržby - Možnosti zvyšování výnosů 	18

<p>podniku</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem výnosy podniku, tržby - správně stanoví možnosti zvyšování výnosů v obchodním podniku - vysvětlí postup při zjišťování hospodářského výsledku - orientuje se v metodách stanovení cen - popíše, jakým způsobem lze cenou ovlivnit poptávku po zboží 	<p>v obchodním podniku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výsledek hospodaření – zjišťování hospodářského výsledku - Rozdělení zisku a úhrada ztráty - Cena – pojem, funkce ceny, druhy cen - Tvorba ceny – metody, způsoby ovlivňování cen, slevy a srážky z ceny 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v daňové soustavě - charakterizuje význam daní pro stát 	<p>4. Daňová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam a podstata daní, funkce a druhy daní - Činnost finančních úřadů 	8
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v platebním styku - vyplňuje doklady související s pohybem peněz - rozlišuje jednotlivé služby bank - správně rozlišuje zákonné a dobrovolné formy pojištění - vybere nejvhodnější pojistný produkt pojišťovny s ohledem na požadované potřeby 	<p>5. Organizace poskytující služby obchodním podnikům</p> <ul style="list-style-type: none"> - Banky a jejich služby obchodním podnikům - Bankovní soustava ČR - Vkladové a úvěrové služby bank - Ostatní služby bank - Pojišťovny a jejich činnost - Zákonné formy pojištění - Druhy komerčních pojištění 	10

Učebnice: ŠVARCOVÁ, Jena. *Ekonomie*. Aktuální vyd. Zlín: TOPPEX, CEED.
PEŠKOVÁ, Stanislava, ROTPORT, Miloslav. *Stručný slovník ekonomických pojmů*. 1. vyd. Praha 1: Fortuna, 1994.
KLÍNSKÝ, Petr, MŮNCH, Otto. *Ekonomika 1. díl*. 2. vyd. Praha 1: Fortuna, 2002.
KLÍNSKÝ, Petr, MŮNCH, Otto. *Ekonomika 2. díl*. 2. vyd. Praha 1: Fortuna, 2003.
KLÍNSKÝ, Petr, MŮNCH, Otto. *Ekonomika 3. díl. 1. vyd.* Praha 1: Fortuna, 2002.
KLÍNSKÝ, Petr, MŮNCH, Otto. *Ekonomika 4. díl. 2. vyd.* Praha 1: Fortuna, 2003.
BIŇOVEC, Karel, NOVOTNÝ, Mojmír. *Ekonomika a provoz obchodu pro SOU*.
1. vyd. Praha: Fortuna, 1998.

Vypracovala: Ing. Markéta Šlegelová